

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br. 02/L-26

O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2001/9 od 15 maja 2001 o Ustavnom okviru za Privremenu Samopравu na Kosovu, Poglavlje 9.1.26 (a) i 5.1 (n).

U cilju stvaranja zakonske osnove za korišćenje, zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta,

Usvaja:

ZAKON O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Predmet uređenja

Ovim Zakonom se utvrđuje korišćenje, zaštita, uređenje i izdavanje pod zakup poljoprivrednog zemljišta, u cilju trajnog čuvanja i zaštite poljoprivrednog potencijala zemljišta, osnivajući se na principe trajnog razvoja.

Član 2
Cilj

Poljoprivredno zemljište kao prirodno bogatstvo od opšteg interesa, zahteva posebnu zaštitu i treba da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju a ne može da se upotrebi za druge svrhe, sem u slučajevima određenih ovim zakonom i odredbama donošenih na bazi istog.

Član 3
Definicije

Upotrebljene reči i izrazi u ovom Zakonu imaju sledeća značenja:

(a). **Poljoprivredno zemljište** - je zemljište koje se koristi za kultivaciju poljoprivrednih kultura: njiva, bašta, voćnjak, vinograd, livada, pašnjak, ribnjak ili bara kao i ostala zemljišta koja nisu u korišćenju za poljoprivredne namene, ali optimalno korišćenje kojih je obuhvaćen u poljoprivrednu proizvodnju, imajući u vidu njihove prirodne osobine kao i ekonomske uslove.

(b). **Obrađivo poljoprivredno zemljište** podrazumeva zemljište koja se upotrebljava za kultivaciju poljoprivrednih kultura: njiva, bašta, voćnjak, vinograd, livada.

(c). **Uredjenje zemljišta** - podrazumeva preduzimanje mera i aktivnosti za kompletiranje parcela u posedu i teritorijalno uredjenje poljoprivrednih zemljišta, u cilju povećanja efektivnog korišćenja i poboljšanja poljoprivrednog zemljišta.

(d). **Izdavanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup** - Prenos isključivog prava na korišćenje poljoprivrednog zemljišta od vlasnika zemljišta, na drugo lice ili na više lica na određeni vremenski period uz nadoknadu na ime zakupnine za korišćenje zemlje u poljoprivredne svrhe.

(e). **Materije zagađenja** - su substance koje prouzrokuju promene hemijskih, fizičkih ili bioloških osobina zemljišta koje prouzrokuju oslabljenje njenog proizvodnog potencijala ili nesposobnost za poljoprivredno korišćenje.

(f). **Kontaminacija zemljišta** - podrazumeva zagađenje zemljišta raznim materijama tvrdih, tečnih i gasovitih kao i radioaktivnih materija na zemljištu koje izmene prirodne osobine zemljišta i stvaraju akumulirane štetne materije na poljoprivrednim kulturama.

(g). **Lice** - je pravno ili fizičko lice.

(h). **Ministarstvo** - Ministarstvo za Poljoprivredu, Šumarstvo i Ruralni Razvoj.

(i). **Pašnjak je**- Zemljište pokriveno uglavnom travom koja služi za ispašu, izgon i odmaranje stoke.

(j). **Dozvola za ispašu je**- Prenos prava za ispašu od vlasnika na korisnika ili na korisnike na određeni vremenski period uz nadoknadu prema taksu za ispašu stoke.

(l). **Kretanje nomadne stoke**- znači vođenje ovaca na ispašu van njihovog mesta boravka.

POGLAVLJE II KORIŠĆENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 4 Korišćenje poljoprivrednog zemljišta

4.1. Vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta je dužan da, poljoprivredno zemljište koristi na način koji odgovara prirodnim osobinama zemljišta, nesmanjujući njenu vrednost i upotrebljavajući odgovarajuće agrotehničke mere.

4.2. Ukoliko vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta ne koristi zemljište u skladu sa stavom 1 ovog člana, nastojati će obezbediti njeno korišćenje putem izdavanja zemljišta pod zakup ili na neki drugi način u skladu sa odredbama o izdavanju nepokretnina na korišćenje.

Član 5 Pašnjaci

5.1. Pašnjaci se ne mogu koristiti za druge svrhe, sem u slučajevima određenim ovim zakonom.

5.2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, pašnjaci se mogu pretvoriti u drugu kulturu ili upotrebu, ukoliko se time postiže racionalno privredno korišćenje zemljišta, ali pod uslovom da se ne prouzrokuju erozija ili neka druga smetnja za korišćenje drugih pašnjaka.

5.3. Promena namene pašnjaka vrši se na osnovu odredaba za promenu namene poljoprivrednog zemljišta.

5.4. Visinu takse za korišćenje pašnjaka u javno vlasništvu, određuje Ministarstvo posebnim podzakonskim aktom. Porez za korišćenje javnih pašnjaka treba povezivati sa kapacitetom zemljišta i obračunati na bazi broja, grla stoke, koja mogu da pašu na tom zemljištu.

5.5. Nadoknada za korišćenje pašnjaka se isplaćuje na račun Konsolidovanog Budžeta Kosova i može da služi za poboljšanje pašnjaka.

5.6. Za pašnjake koji se nalaze iznad prirodne granice šumske vegetacije ili stvorenih potiskivanjem gornje šumske granice, Ministarstvo određuje rokove početka i završetka ispaše i zabranjuje ispašu pre i posle ovih rokova.

Član 6 Korišćenje pašnjaka

Korisnik pašnjaka ima obavezu:

- a) da racionalno koristi pašnjake;
- b) da omogući drugim korisnicima prelaz, pristup i dovođenje stoke na pašnjacima i na polja, kao i određivanje mesta za napajanje stoke;
- c) da stalno vrši melioraciju i održavanje u cilju poboljšanja i povećanja kapaciteta pašnjaka;
- d) da preduzme zaštitne mere za pašnjake od preteranog i nenamenskog korišćenja.

Član 7 Zabrana ispaše nomadne stoke

7.1. U cilju zaštite poljoprivrednih kultura i sprečavanje pojavljivanja zaraznih bolesti stoke i radi zaštite zdravlja ljudi od zoonoze koje se sa stoke mogu preneti na ljude, zabranjuje se nomadna ispaša stoke na poljoprivrednim zemljištima bez veterinarskog uverenja.

7.2. Uobičajena ispaša stoke shodno stavu 1 ovog člana na pašnjacima u posedu vlasnika stoke, na pašnjacima uzetih pod zakup ili na javnim pašnjacima, ne smatra se nomadna ispaša stoke.

7.3. Ministarstvo posebnim podzakonskim aktom, određuje uslove za zabranu nomadne ispaše stoke.

Član 8 Vođenje evidencije za poljoprivredna zemljišta

8.1. Pravna lica koja se bave poljoprivrednom delatnošću, obavezna su da vode evidenciju o poljoprivrednom zemljištu koje koriste ili kojim raspolažu.

8.2. Opštinski organ nadležan za poljoprivredu, je obavezan da vodi evidenciju za neobrađeno zemljište, zemljište izdato na korišćenje i evidenciju za zemljište kojoj je promenjena namena za korišćenje.

8.3. Nadležni Opštinski organ ove podatke dostavlja Ministarstvu na njen zahtev.

Član 9 Sezonska službenost

9.1. Ukoliko vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta, ne može da ulazi na svoje zemljište a da ne prolazi kroz zemljište drugog lica, on ima pravo da zahteva da mu se odobri prelaz preko susednog zemljišta za vršenje sezonskih radova.

9.2. Sezonska službenost se vrši kraćom procedurom a služi sve dok se poljski radovi (oranje, setva, žetva, berba i drugi poslovi) ne budu završeni.

9.3. Sezonsku službenost, procenu štete i visinu naknade, određuje opštinski organ nadležan za poljoprivredu, dok naknadu štete vrši korisnik sezonske službenosti.

9.4. Žalba protiv odluke opštinskog organa nadležno za poljoprivredu, ne zadržava izvršenje odluke.

POGLAVLJE III ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 10 Klasifikacija poljoprivrednog zemljišta

10.1. U cilju zaštite poljoprivrednog potencijala i racionalnog korišćenja poljoprivrednog zemljišta, Ministarstvo će odrediti kriterije za klasifikaciju poljoprivrednih zemljišta na osnovu boniteta i voditi karte o klasifikaciji.

10.2. Svaka promena namene shodno stavu 3 ovog člana, može da se vrši samo u skladu sa zakonom i odlukom nadležnog opštinskog organa, posle dobijanja saglasnosti od strane ministarstva na projekat prostornog uređenja.

10.3. U izuzetnim slučajevima, kada ne postoji neka druga mogućnost i kada je to u opštem interesu, poljoprivredno zemljište, odnosno šumsko zemljište od 1-4 klase, može prostornim planom ili opštinskim razvojnim planom, da se odredi kao zemljište za druge namene.

10.4. Poljoprivredno zemljište na osnovu njenih boniteta, klasificira se na 8 klasa.

10.5. Na prostornim planovima prema njene vrednosti i boniteta, poljoprivredno zemljište se određuje:

- a). od 1 - 4 klase se određuje samo kao poljoprivredno zemljište, odnosno šumsko zemljište;
- b). 5 i 6 klasa određuje se kao poljoprivredno, šumsko zemljište, izuzetno kao zemljište za druge namene;
- c). 7 i 8 klasa određuje se kao poljoprivredno zemljište koje po potrebi može da se koristi i za druge namene.

10.6. Postojeća klasifikacija je važeća sve do nove klasifikacije poljoprivrednog zemljišta.

10.7. Ocenjivanje klasifikacije zemljišta prema bonitetu vrši će institucija ovlašćena od Ministarstva. Ocena se, nakon toga, dostavlja Ministarstvu za Sredinu i Prostorno Planiranje na razmatranje i inkorporiranje u prostornim planovima.

Član 11 Promena namene poljoprivrednog zemljišta

11.1. Poljoprivredna zemljišta se koriste samo za poljoprivrednu proizvodnju, a u izuzetnim slučajevima mogu se koristiti i za druge namene shodno ovom Zakonu.

11.2. Promena namene poljoprivrednog zemljišta vrši se u skladu sa planom o prostornom uređenju i u skladu sa drugim odredbama ovog Zakona.

11.3. Uređivač prostornog plana i uređivač opštinskog razvojnog plana, prilikom proširenja naselja i gradova treba da posveti pažnju čuvanju i zaštiti poljoprivrednog zemljišta, a naročito treba posvetiti pažnju zaštiti poljoprivrednog zemljišta pod sistemom za navodnjavanje.

11.4. Poljoprivrednom zemljištu iz člana 10.5 (a) i (b) ne može da se promeni namena i ne može da se upotrebi za nepoljoprivredne namene, ako nije donošen prostorni plan odnosno razvojni opštinski plan kojim se ovom zemljištu određuje druga namena.

11.5. Promena namene poljoprivrednog zemljišta od 7-8 klase, će se izvršiti na osnovu urbanističke saglasnosti, ukoliko nije bazirana planom za prostorno uređenje.

11.6. Urbanističku saglasnost izdaje, nadležni organ za prostorno planiranje uz saglasnost opštinskog organa nadležnog za poljoprivredu.

11.7. Izuzetno od stava 4 ovog člana, poljoprivredno odnosno šumsko zemljište od 1-6 klase, može da se koristi za nepoljoprivredne namene, za privremenu promenu namene, samo u slučajevima određenih članom 13.1(b) ovog Zakona, sem privremene promene korišćenja industrijskih materija i minerala na površinskim kopovima većih od 0,5 ha. Privremena promena namene određuje se urbanističkom saglasnošću nadležnog organa za prostorno planiranje, u skladu sa saglasnošću nadležnog opštinskog organa za poljoprivredu. Poljoprivredna saglasnost se izdaje u vidu rešenja.

11.8. Urbanističkom saglasnošću se određuje rok za vraćanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

11.9. Rok za promenu namene iz stava 7 ovog člana, ne može da bude duži od 5 godina.

Član 12

12.1. Poljoprivredno zemljište koje je prostornim planom određeno kao zemljište za nepoljoprivredne namene, može da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju sve do momenta početka izgradnje objekta, odnosno početka drugih radova.

12.2. Opštinski organ nadležan za poljoprivredu je obavezan, da obezbedi da se poljoprivredno zemljište koristi za poljoprivrednu proizvodnju shodno stavu 1 ovog člana.

Član 13 Privremena i trajna promena namene

13.1. Promena namene poljoprivrednog zemljišta može da bude trajna i privremena:

- a) Trajna promena namene poljoprivrednog zemljišta smatra se svaka promena namene koja se vrši za potrebe izgradnje naselja, industrijskih objekata, pruga,

puteva, rezervoara za vodu, aerodroma, raznih instalacionih linija ili drugih objekata koji onemogućavaju korišćenje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

- b) Privremena promena namene poljoprivrednog zemljišta, smatraju se objekti privremenog karaktera, korišćenje površinskih minerala, deponija za otpatke, industrijski pepeo i otpaci drvne industrije. Poljoprivredno zemljište može da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju posle određenog vremenskog perioda.

13.2. Korišćenje peska, šljunka i kamenja se smatra privremena promena namene poljoprivrednog zemljišta u slučajevima kada se isti nalaze na zemljište koje je određeno kao poljoprivredno zemljište.

13.3. U slučajevima promene namene iz stava 1 (b) i stava 2 ovog člana, korisnik je obavezan da posle završetka korišćenja ili posle završetka roka za privremenu promenu namene, zemljište vrati u prvobitno stanje.

Član 14

Nadoknada za promenu namene zemljišta

14.1. Sva pravna i fizička lica trebaju da uplate nadoknadu za promenu namene iz poljoprivrednog zemljišta na nepoljoprivredno zemljište, sem ako nije zakonom regulisano drugačije.

14.2. Nadoknada iz stava 1 ovog člana uplaćuje se na poseban račun Konsolidovanog Budžeta Kosova koji se može koristiti u svrhu povećanja obradivih površina i za poboljšanje i uredjenje poljoprivrednog zemljišta.

14.3. Nadoknada se ne uplaćuje u slučajevima kada se:

- a) izgradnja vrši za zaštitu od poplava, za infrastrukturu za navodnjavanje i ceđenje, za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od erozije i za zaštitu voda od zagađenosti;
- b) grade i proširuju groblja;
- c) vrši pošumljavanje;
- d) grade javni putevi;
- e) grade objekti za zaštitu i spašavanje;
- f) grade objekti za zaštitu zemljišta i šume;
- g) gradi objekti i oprema za vodovod i kanalizaciju;
- h) grade objekti za obrazovanje i zdravstvo kao i za socijalnu zaštitu.

14.4. Rešenje o oslobađanju od nadoknade donosi nadležni opštinski organ.

14.5. Postupke o nadoknadi i visina nadoknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta se određuju od Ministarstva, posebnim podzakonskim aktom.

Član 15

Korišćenje poljoprivrednog zemljišta pod navodnjavanjem

Poljoprivrednom zemljištu pod navodnjavanjem ne može se promeniti namena, osim izgradnji objekata od opšteg javnog interesa.

Član 16 Čuvanje plodnog sloja zemljišta

16.1. Upored nadoknade iz člana 14.1. ovog Zakona, investitor je obavezan da pre početka radova na poljoprivrednom zemljištu, uklanja i čuva potencijalni plodni sloj zemljišta za potrebe rekultivacije zemljišta ili za osposobljavanje zemljišta manje plodnih ili neplodnih zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

16.2. Uklanjanjem i čuvanjem plodnog sloja zemljišta ili potencijalnog plodnog zemljišta koji je uklonjen pre početka izgradnje industrijskog objekta ili drugih objekata, se vrši u skladu sa uputstvom nadležnog organa za poljoprivredu shodno jedinstvenoj metodologiji i za osposobljavanje manje plodnog zemljišta ili neplodnog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Član 17 Rekultivacija poljoprivrednog zemljišta

17.1. Poljoprivredno zemljište koje je korišćeno za druge namene iz člana 13.1 (b) i 13. 2 ovog Zakona koje nema trajni karakter, vraća se prvobitnoj nameni ili drugoj nameni, odnosno osposobljava se za poljoprivrednu proizvodnju shodno projektu o rekultivaciji. Saglasnost za projekat za rekultivaciju izdaje opštinski organ nadležan za poljoprivredu.

17.2. Uporedo sa zahtevom za izdavanje dozvole za gradnju, za privremeno korišćenje poljoprivrednog zemljišta za druge namene, kao i za privremenu gradnju, što prouzrokuje štete na poljoprivrednom zemljištu oko objekta, korisnik je obavezan da dostavi projekat o rekultivaciji koje se izrađuje u skladu sa tehničkom dokumentacijom za izgradnju, odnosno u skladu sa izvršenjem radova uz saglasnost organa iz stava 1 ovog člana.

17.3. Projekat o rekultivaciji iz stava 1 ovog člana podleže stručnoj oceni. Stručnu ocenu projekta o rekultivaciji vrši stručna institucija iz oblasti poljoprivrede.

Član 18 Sadržaj projekta za rekultivaciju

18.1. Projekat za rekultivaciju sadrži:

- a) Način skidanja i čuvanja plodnog sloja i sloja sa potencijalnom plodnošću.
- b) Tehničke, agrotehničke i biološke postupke rekultivacije poljoprivrednog zemljišta i rokove za vršenje biološke rekultivacije poljoprivrednog zemljišta.
- c) Dinamiku vraćanja zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji i
- d) Istraživanje štetnih i opasnih materija na rekultivisano zemljište.
- (e) finansijski iznos projekta.

18.2. Privremeni korisnik ili investitor poljoprivrednog zemljišta je obavezan, da za obezbeđenje rekultivacije zemljišta, unapred uplati iznos od najmanje 30 % od sredstava potrebnih za rekultivaciju, na žiro račun kojeg određuje opštinski organ nadležan za poljoprivredu.

18.3. Sredstva iz stava 2 ovog člana, mogu se koristiti samo za namene rekultivacije. Posle rekultivacije sredstva se vraćaju korisniku.

18.4. Ako eksploatacijom industrijskih materija i drugih mineralnih materija iz poljoprivrednih zemljišta, poremećava vodeni režim ili dolazi do poplava ili nakupljanja vode, korisnik je obavezan da pre početka rekultivacije zemljišta, vrši hidrotehničke radove, radi uspostavljanja prvobitnog vodenog režima na zemljište.

18.5. Ukoliko korisnik posle završetka eksploatacije industrijskih materija i drugih mineralnih materija, ne vrši rekultivaciju poljoprivrednog zemljišta, nadležni organ za poljoprivredu će angažovati drugu organizaciju koja će da vrši rekultivaciju zemljišta uz troškove koji će biti na teret korisnika poljoprivrednog zemljišta za nepoljoprivredne namene.

18.6. Ministarstvo, podzakonskim aktom određuje jedinstvenu metodologiju za izradu projekta za rekultivaciju iz stava 1 ovog člana.

Član 19

Opštinski nadležni organ, odnosno drugi nadležni organ za izdavanje dozvole za izgradnju objekta ili za izvršenje radova, ili za izdavanje dozvole za eksploataciju industrijskih materija ili drugih minerala na površinskim i podzemnim kopovima, za deponiju otpadaka, pepela, drvenih otpadaka i slično, može da izda dozvolu ukoliko investitor ili korisnik, osim druge potrebne dokumentacije podnese dokaz o uplati nadoknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta.

Član 20

Zaštita poljoprivrednog zemljišta od zagađenosti

20.1. Radi obezbeđenja redovne i bezbedne proizvodnje u cilju zaštite ljudi, biljnog i životinjskog sveta, primenjuje se zaštita poljoprivrednog zemljišta od zagađenosti.

20.2. Zaštita poljoprivrednog zemljišta od zagađenosti vrši se zabranom, ograničenjem i sprečavanjem direktnog prenosa štetnih materija, vodenim i vazдушnim putem i preduzimanje mere za čuvanje i poboljšanje plodnosti zemlje.

20.3. Zabranjuje se unošenje štetnih i opasnih materija koje oštećuju i menjaju proizvodnu sposobnost poljoprivrednog zemljišta ili kvalitet poljoprivrednih kultura, kao i nepravilna primena mineralnih ili organskih đubriva i sredstava za zaštitu biljaka.

20.4. Ukoliko dolazi do zagađenosti poljoprivrednog zemljišta, unošenjem štetnih i opasnih materija većih količina nego što je dozvoljeno, zagađivač poljoprivrednog zemljišta snosi troškove za dekontaminaciju, odnosno sa saniranje poljoprivrednog zemljišta.

20.5. Troškovi za dekontaminaciju ili za saniranje poljoprivrednog zemljišta ne isključuju uzročnika štete od odgovornosti shodno drugim odredbama.

20.6. Ukoliko lice iz stava 4 ovog člana, ne vrši dekontaminaciju ili saniranje poljoprivrednog zemljišta, to će učiniti lice koju određuje Ministarstvo uz troškove na teret licu koje je bilo obavezno da to uradi.

Član 21 Nadgledanje poljoprivrednog zemljišta

21.1. U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od zagađenosti, treba da se vrši stalno ispitivanje i nadgledanje stanja stepena zagađenosti poljoprivrednog zemljišta od štetnih materija što obuhvata:

- a) Određivanje zone i stepena zagađenosti zemljišta- inventarizacija;
- b) Stalno nadgledanje stanja i svih promena poljoprivrednog zemljišta, hemijskih, fizičkih i bioloških osobina;
- c) Uspostavljanje sistema za informacije za zagađena poljoprivredna zemljišta.

21.2. Sve aktivnosti iz stava 1 ovog člana, preduzima institucija ovlašćena iz Ministarstva.

21.3. Institucija ovlašćena iz Ministarstva, koja vrši istraživanje poljoprivrednog zemljišta iz stava 1 ovog člana, informiše Ministarstvo o rezultatima istraživanja, Ministarstvo rešenjem, može da zabrani ili da ograničava proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda i primenu sredstava za zaštitu bilja i drugih sredstava na određeno zemljište ako to rezultati istraživanja nalažu.

21.4. Ministarstvo informiše opštinske organe, vlasnika ili korisnika zemljište o ovoj odluci.

Član 22 Kontrola plodnosti poljoprivrednog zemljišta

22.1. U cilju zaštite, čuvanja i poboljšanja hemijskih, fizičkih i bioloških osobina obradivog poljoprivrednog zemljišta i u cilju obezbeđenja pravilne primene mineralnih đubriva, vrši se redovna kontrola proizvodne sposobnosti zemljišta od 1 - 5 klase.

22.2. Institucija ovlašćena od Ministarstva koja vrši redovnu kontrolu o proizvodnom sposobnošću zemljišta, shodno stavu 1 ovog člana, obavezna je da informiše vlasnika ili korisnika poljoprivrednog zemljišta o rezultatima istraživanja plodnosti zemljišta i da preporučuje mere za povećanje plodnosti.

22.3. Ministarstvo, posebnim podzakonskim aktom određuje aktivnosti iz stava 1 i 2 ovog člana.

Član 23 Zaštita od erozije

23.1. U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije, Ministarstvo podzakonskim aktom će odrediti preduzimanje agrotehničkih mera:

- a) ograničenje i zabrana seče drva, izuzev slučajeva kada je to agrotehnička mera;
- b) ograničenje ili zabrana korišćenje pašnjaka uz određivanje vrste, vremena i broja stoke za ispašu kao i način korišćenja istih;
- c) zabrana oranje livada, pašnjaka i neiskorišćenih površina kosih zemljišta za pretvaranje na zemljišta za ratarske jednogodišnje kulture;
- d) zabrana skidanje humusnog sloja ili obradivog sloja iz plodnog zemljišta;
- e) obaveza setve posebne vrste trave na kosim zemljištima;
- f) obaveza preduzimanja zaštitnih mera za sprečavanje šteta koje se mogu prouzrokovati od vetrova.

23.2. Troškovi preduzimanja mera protiv erozije pokriva vlasnik ili korisnik zemljišta.

23.3. Ukoliko je preduzimanje mera protiv erozije od opšteg interesa, Vlada može da odredi javne institucije za učestvovanje u troškovima za primenu ovih mera.

POGLAVLJE IV UREDJENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 24

Uredjenje poljoprivrednog zemljišta

24.1. Za kompletiranje parcela i racionalno korišćenje zemljišta, sprovođenje mera i poslova u meliorizaciji i protiv erozije, podizanje dugogodišnjih rasadnika, plantaža šumskim drvećem i pošumljavanje šumskog zemljišta, uredjenje površine zemljišta u cilju stvaranja većih i pravilnijih parcela, radi omogućavanja privrednijeg obradivanja zemljišta i stvaranje pogodnih uslova za razvoj naselja poljoprivrednog karaktera, uredjivanje medja, u cilju stvaranja novih parcela pravilnih oblika i uključenja u hidromeliorijskom sistemu- može se vršiti uredjivanje poljoprivrednog zemljišta.

24.2. Uredjivanje poljoprivrednog zemljišta može da se obavi ako se slažu vlasnici najmanje 2/3 poljoprivrednih zemljišta koje se nalaze unutar geografske zone koja je predložena za uredjivanje.

24.3. Projekat za uredjivanje zemljišta može da se predlaže od Ministarstva, od strane vlasnika zemljišta ili od strane opštine na čijoj se teritoriji nalazi zemljište.

24.4. Projekat za uredjivanje poljoprivrednog zemljišta predlaže se Ministarstvu od strane, jene ili više opština, ako se predložena teritorija za uredjivanje nalazi na njihovu teritoriju.

24.5. Projekat uredjenja poljoprivrednog zemljišta, nadzire se od stučne institucije ovlašćene od Ministarstva.

24.6. Uredjenje poljoprivrednog zemljišta iz ovog poglavlja vrši će se shodno odredbama važećeg zakona koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

24.7. Odredbe ovog Zakona i drugih važećih zakona za uredjenje poljoprivrednog zemljišta, će se primeniti i za uredjenje šuma i šumskog zemljišta.

Član 25

Cilj projekta za uredjenje

Projekat za uredjenje poljoprivrednog zemljišta izradjuje se i primenjuje zbog sledećih razloga:

- a) za grupisanje razbacanih parcela u cilju stvaranja većih parcela;
- b) za poboljšanje zemljišta pomoću primene agrotehničkih i agromeliorisanih i hidromeliorisanih mera;
- c) za pristup javnoj infrastrukturi;
- d) za pošumljavanje zemljišta slabog kvaliteta ili zagađenog zemljišta;
- e) za stvaranje parcela pravilnih gometrijskih oblika;
- f) uređivanje pravno-imovinskih odnosa;
- g) nova merenja zemljišta;
- h) izrada novog katastra.

Član 26 Sadržaj projekta za uređenje

Projekat za uređenje poljoprivrednog zemljišta sadrži:

- a) Katastarske podatke;
- b) Pravo vlasništva;
- c) Cilj projekta;
- d) Opravdanost projekta,
- e) Finansiranje;
- f) Rok za izvršavanje.

Član 27 Procedure za izradu i primenu projekta za uređenje

27.1. Ministarstvo će doneti podzakonski akt kojim određuje procedure i metode pomoću kojih može da se inicira i primenjuje projekat za uređenje poljoprivrednog zemljišta.

27.2. Podzakonskim aktom iz stava 1 ovog člana, će se regulisati rad komisije za uređenje koja će se baviti razmatranjem, nadgledanjem i primenom projekta za uređenje poljoprivrednog zemljišta.

Član 28 Učestvovanje javnosti u projektu za uređenje

28.1. Predloženi projekat za uređenje zemljišta, treba da se da na javnoj raspravi na teritoriju na koju se vrši uređenje.

28.2. U slučajevima kada Ministarstvo smatra neophodnim, predlog projekta za uređenje zemljišta iniciran od strane građana, takođe treba da se da na javnu raspravu.

28.3. Projekat će biti na javnu raspravu u vremenskom roku od šesdeset (60) dana, radi davanja primedbi i sugestija od strane javnosti.

28.4. Primedbe i sugestije javnosti će se razmatrati i uzeti u obzir za nacrt-projekta od strane pripremalaca projekta, ukoliko se iste smatraju opravdanim.

Član 29 Zabrana rasparčavanja uređenog zemljišta

Ne može biti rasparčavanje uređenog poljoprivrednog zemljišta.

POGLAVLJE V ZAKUPNINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 30 Izdavanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup

30.1. Poljoprivredno zemljište može da se pod zakup domaćim i stranim pravnim ili fizičkim licama, koji je bave poljoprivrednom delatnošću.

30.2. Poljoprivredna zemljišta ne mogu se izdavati na pod-zakup bez pristanka vlasnika osim u slučajevima prenosa prava korišćenja za 99 godina.

Član 31
Oblici zakupa poljoprivrednog zemljišta

31.1. Poljoprivredno zemljište može da se izda pod zakup na sledeći način:

- a) izdavanje pod zakup na duži rok;
- b) izdavanje pod zakup na kraći rok, i
- c) izdavanje pašnjaka pod zakup.

31.2. Izdavanje pod zakup na duži rok, smatra se izdavanje na korišćenje pod zakup poljoprivrednog zemljišta u roku više od tri (3) godine.

31.3. Izdavanje pod zakup na kraći rok, smatra se izdavanje poljoprivrednog zemljišta na korišćenje pod zakup na period do tri (3) godine.

Član 32
Uslovi za sklapanje ugovora

32.1. Ugovor za zakupninu treba da sadrži:

- a) Imena i adrese ugovorenih strana;
- b) datum sklapanja ugovora;
- c) katastralne podatke o poljoprivrednom zemljištu;
- d) vreme trajanja zakupnine;
- e) iznos, rok i način isplate zakupnine;
- f) opisivanje i vrednost objekata, opreme, useva i način njihovog održavanja;
- g) vreme obezvređivanja useva;
- h) prava i obaveze ugovorenih strana;
- i) cilj za korišćenje zemljišta izdate pod zakup;
- j) razlozi za poništenje ugovora;
- k) razlozi za raskid ugovora;
- l) proceduru za rešavanje sporova.

32.2. Pored uslova iz stava 1. ovog člana, ugovor za zakupninu poljoprivrednog zemljišta, može da sadrži i druge odredbe, zavisno od volje ugovorenih strana i od specifičnosti i vrste ugovora.

32.3. Dugoročni Ugovor o zakupnini treba biti sklopljen u pismenoj formi, u protivnom neće imati pravnu vrednost i isti treba da se registruje kod opštinskog organa nadležnog za poljoprivredu.

Član 33
Prestanak važnosti ugovora

Ugovor o zakupnini poljoprivrednog zemljišta prestaje istekom roka ugovora na koji je sklopljen.

Član 34 Raskid ugovora

34.1. Iznajmljivač može da raskida ugovor o zakupu u slučajevima kada zakupac:

- a) ne izmiri zakupninu;
- b) ne koristi poljoprivredno zemljište u skladu sa agrotehničkim merama;
- c) koristi poljoprivredno zemljište protivu odredaba ugovora;
- d) izdaje poljoprivredno zemljište drugom licu pod zakup bez pristanka vlasnika;
- e) bez saglasnosti iznajmljivača, investira na poljoprivredno zemljište van granica predviđenim ugovorom ili promeni način korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- f) preduzima aktivnosti protiv Zakona o zaštiti prirode ili aktivnosti koje imaju negativan uticaj na prirodna dobra i na okolinu i na bilo koji način ugrožavaju opstanak prirodnih vrednosti.

34.2. Ukoliko zakupodavac želi da raskida ugovor o zakupu pre isteka roka, shodno stavu 1 ovog člana, onda je on obavezan da o tome najavi zakupca. Ova najava daje zakupcu period ne manje od godinu dana od dana najave, da isti preda poljoprivredno zemljište.

Član 35 Nadoknada zakupnine posle završetka ugovora

35.1. Završetkom ugovora o zakupnini poljoprivrednog zemljišta, zakupac u roku od 6 meseci može:

- a) da uzima opremu i građevinske objekte koje je gradio;
- b) da zahteva realnu vrednost opreme koja se ne može podići, za kulture koje je posejao i instalacije za zaštitu zemljišta koje utiču na poboljšanje kvaliteta zemljišta, ukoliko je iste uradio u saglasnosti sa iznajmljivačem;
- c) ukoliko nije unapred postignut sporazum sa iznajmljivačem, zakupac treba da sruši i otkloni građevinske objekte privremenog karaktera koje je on gradio na svoj trošak bez prava na nadoknadu. U slučaju ne izvršenja ove obaveze od strane zakupca, onda iznajmljivač ima pravo da to sam uradi ali uz troškove na teret zakupca.

35.2. Ukoliko je zakupac zasadio sadnice ili je izgradio objekte i opremu bez dozvole iznajmljivača, on nema pravo da zahteva nadoknadu za neamortizovanu vrednost.

35.3. Usevi, objekti i oprema pripadaju iznajmljivaču bez obeštećenja zakupcu, u slučaju da su posejani i izgrađeni bez dozvole iznajmljivača. Iznajmljivač ima pravo da otkloni opremu koja se može otkloniti bez oštećenja.

35.4. Kada se zakupnina završava u potpunosti u skladu sa članom 34.2 ovog zakona, zakupac ima pravo na nadoknadu eventualnih gubitaka u iznosu koji je ravan jednogodišnjoj zakupnini zemljišta van uslova predviđenih članom 34.1 ovog zakona.

35.5. Kada se zakupnina završava delimično shodno članu 34.2 ovog zakona, nadoknada se vrši samo za završeni deo.

Član 36

Za sve zakupnine poljoprivrednog zemljišta koje nisu uređene ovim zakonom, primenjuju se odredbe obligacionih odnosa.

Član 37 Rešavanje sporova

37.1. U slučajevima nesporazuma između stranaka o zakupnini poljoprivrednog zemljišta ili zakupnine za pašnjake, stranke, ugovorom ili zajedničkim sporazumom mogu odrediti posrednika za rešavanje sporova.

37.2. Posrednik u procesu posredovanja može biti fizičko lice koje ima znanje i iskustvo iz oblasti poljoprivrede i ima ugled u sredini gde žive.

37.3. Ako su stranke ugovorom odredili posrednika, oni se mogu obratiti nadležnom sudu za rešavanje nesporazuma, samo ako nije postignut sporazum preko posrednika.

37.4. Stranke, sporazumom za posredovanje određuju način i iznos nadoknade za rešavanje sporova.

37.5. Posrednici su obavezni da postupaju na nepristrasan način.

37.6. Stranke imaju obavezu da obezbede dokumantaciju i druge potrebne informacije radi pomoći u rešavanju sporova.

POGLAVLJE VI NADZOR I INSPEKCIJA

Član 38 Nadzorni i inspekcijski organi

Nadzor nad izvršenjem ovog zakona i propisa donešenih na temelju njega, će vršiti Ministarstvo preko poljoprivredne inspekcije i drugih ovlašćenih organa.

Član 39 Ovlašćenja inspektora

39.1. Inspektor ima ovlašćenje i obavezu da vrši inspekciju:

- a) korišćenja poljoprivrednog zemljišta za nepoljoprivredne namene i da naredi obustavu korišćenja ukoliko je ta promena vršena mimo odredaba ovog Zakona.
- b) da li se poljoprivredno zemljiše obrađuje ili koristi u skladu sa odredbama ovog Zakona i da naređuje preduzimanje mera za otklanjanje ustanovljenih nepravilnosti.
- c) zagađenost poljoprivrednog zemljišta od štetnih materija i da naredi preduzimanje mera.
- d) primene protivpožarnih zaštitnih mera u slučajevima zapaljivanja strništa od strane korisnika ili vlasnika poljoprivrednog zemljišta.
- e) primene agrotehničkih mera koja mogu imati negativan uticaj na eroziju.
- f) čuvanje i održavanje useva i višegodišnjih kultura podizanih radi zaštite od erozije.
- g) zabrane pretvaranje pašnjaka u drugu kulturu ukoliko je to urađeno mimo odredaba ovog Zakona.

39.2. Ukoliko se ustanovi da je izvršena povreda odredaba ovog Zakona ili odredaba propisa donešenih na temelju istog, inspektor će pismenim putem utvrditi nepravilnost i nedostatke i rešenjem će odrediti mere i rok za njihovo otklanjanje. Ukoliko stranka ne poštuje rešenje ili ne postupa shodno rešenju inspektora, o tome će biti informisan nadležni organi i biće pokrenut postupak pri nadležnom sudu.

39.3. Protiv odluke inspektora, nezadovoljna strana može da priloži žalbu pri Ministarstvu.

39.4. Žalba na odluku inspektora, ne zadržava izvršenje iste.

Član 40

Stručno osposobljavanje i identifikacija inspektora

40.1. Inspektor treba da ima visoku stručnu spremu poljoprivrednog smera i najmanje tri godine radnog iskustva iz oblasti poljoprivrede.

40.2. Inspektor treba raspolagati službenom karticom i oznakom za identifikaciju kojom dokazuje službeno svojstvo.

Član 41

Pristup na imanju i dokumentaciji.

Vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta dužan je, da inspektoru omogući vršenje dužnosti, pruži podatke i potrebne informacije i pristup na imanju i dokumentaciji.

POGLAVLJE VII KAZNENE ODREDBE

Član 42

Prekršaji

42.1. Novčanom kaznom od 1.000 €, do 10.000 € kaznit će se za prekršaj fizičko lice odnosno pravno lice ako:

- a) promeni namenu poljoprivrednog zemljišta ili koristi istu za nepoljoprivredne namene pre donošenja plana prostornog uređenja kojim se tom zemljištu određuje namena. (član 11.1 ovog zakona);
- b) koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe protivu odredaba ovog Zakona;
- c) koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe privremene namene bez saglasnosti nadležnog organa za poljoprivredu;
- d) koristi poljoprivredno zemljište iz člana 13.1 (b) ovog Zakona bez plana o rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta i bez saglasnosti nadležnog organa za poljoprivredu (član 17. ovog zakona);
- e) vrši rasparčavanje parcela uređenog zemljišta pomoću konsolidacije zemljišta (član 29. ovog zakona);
- f) deluje protivu člana 20. ovog zakona;

42.2. Novčanom kaznom od 200 € do 2.000 € za prekršaj shodno stavu 1 ovog člana, kaznit će se odgovorno lice pravnog lica.

42.3. Novčanom kaznom od 250 € do 5.000 € kaznit će se za prekršaj fizičko lice odnosno pravno lice ako:

- a) počne korišćenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe pre izvršene uplate naknade o promeni namene, (član 14.1 ovog zakona);
- b) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivredno zemljište na koje je zabranjena ili ograničena proizvodnja i upotreba sredstava za zaštitu bilja (član 21.3 ovog zakona);
- c) koristi poljoprivredno zemljište za nomadnu ispašu ovaca (član 7.1 ovog zakona);
- d) vrši ispašu stoke pre i posle određenih rokova (član 5.6 ovog zakona);
- e) ne vrši kontrolu plodnosti poljoprivrednog zemljišta (član 22.1 ovog zakona);
- f) koristi plodni sloj poljoprivrednog zemljišta suprotno odredaba člana 16 ovog zakona;
- g) ne primenjuje mere protiv erozije (član 23.1 ovog zakona);
- h) ako pravno lice ne vodi evidenciju za poljoprivredno zemljište koje iskorišćava, upravlja ili poseduje (član 8. ovog zakona);
- i) ne postupa po odluci inspektora.

42.4. Novčanom kaznom od 100 € do 1.000 € za prekršaj shodno stavu 1 ovog člana, kaznit će se odgovorno lice pravnog lica.

42.5. Iznosi novčanih kazni za prekršaje po ovom članu plati će se na račun Konsolidovanog Budzeta Kosova.

Član 43 Zaštitne mere

Pored kazne za prekršaj shodno članu 42. ovog zakona, vršilacu prekršaja se može izricati i zaštitna mera oduzimanje sredstva koje je upotrebio ili namenio za izvršenje prekršaja ili je bio kao rezultat vršenja prekršaja, kao i zaštitna mera oduzimanja imovine koju je stekao izvršenjem prekršaja.

POGLAVLJE VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44

44.1. Do donošenja planova prostornog uređenja, korišćenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe može se vršiti samo na osnovu odluke Skupštine Opštine.

44.2. Za primenu ovog zakona Ministarstvo će doneti podzakonske akte.

Član 45
Važeći zakon

Stupanjem na snagu ovog zakona, stavlja se van snage odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Sl. list SAPK br. 21/84) kao i odredbe drugih zakona koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 46
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu posle usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

Zakon Br. 02/L-26
24 Juni 2005.

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci